

	Центральнoукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка	Силабус навчальної дисципліни			
		Назва дисципліни <i>Аспірантська практика</i>			
		Статус дисципліни <i>обов'язковий компонент (практична підготовка)</i>			
Галузь знань	03 Гуманітарні науки				
Спеціальність	035 Філологія				
Освітні програми	ОНП «Філологія (українська мова та література)»				
Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий)				
Форма навчання	денна				
Курс	перший				
Семестр	другий				
Обсяг дисципліни	Кредити	4,5	Години	135	
	Лекційні				
	Практичні/семінарські				
	Лабораторні				
	Самостійна робота				
Семестровий контроль	залік				
Викладач	<i>Науковий керівник здобувача</i>				
Контактна інформація	<i>s.p.mykhuda@cuspu.edu.ua</i>				
Кафедра	<i>української філології та журналістики</i>				
Факультет	<i>української філології, іноземних мов та соціальних комунікацій</i>				
Предмет навчання (Що буде вивчатися)	<p>Аспірантська практика на третьому освітньо-науковому рівні є структурним компонентом фахової професійної підготовки до науково-педагогічної діяльності та невід'ємним складником комплексної підготовки докторів філософії.</p> <p>Результатом проходження практики є оволодіння здобувачами інтегральною, загальними та фаховими компетентностями, необхідними для якісного проведення лекцій, ведення семінарських і практичних занять.</p>				
Мета (Чому це цікаво/потрібно вивчати)	<p>Метою аспірантської практики здобувачів третього рівня вищої освіти є формування комплексу професійних компетентностей, необхідних для подальшої самостійної науково-педагогічної діяльності та практичної апробації положень дисертаційного дослідження.</p> <p>Основними завданнями аспірантської практики є: застосування, вдосконалення та закріплення знань, умінь та навичок, набутих під час вивчення методик та дисциплін психолого-педагогічного циклу в професійній діяльності, використання їх при розв'язанні конкретних педагогічних завдань;</p>				

	<p>підготовка аспірантів до проведення в закладах вищої освіти занять із використанням активних та інтерактивних методів навчання і виховання, інтеграції до власного педагогічного портфоліо сучасних технологій і методик навчання;</p> <p>формування стійкого інтересу до кар'єри викладача закладу вищої освіти, потреби в професійній самоосвіті, виробленні творчого підходу до педагогічної діяльності.</p>
<p>Компетентності</p>	<p>Інтегральна компетентність (ІК). Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі філології у процесі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань та/або професійної практики.</p> <p><i>Загальні компетентності:</i></p> <p>ЗК 3. Навички використання новітніх інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p><i>Фахові компетентності:</i></p> <p>ФК 4. Обізнаність із інноваційними методами та принципами викладання філологічних дисциплін.</p> <p>ФК 8. Здатність в умовах методологічного плюралізму в сучасній філології обирати оптимальну методологічну стратегію для самостійного вирішення науково-дослідних завдань у сфері професійної діяльності.</p> <p>ФК 9. Неухильно дотримуватися засад наукової доброчесності та обстоювати їх у колективі.</p>
<p>Програмні результати (Чому можна навчитися)</p>	<p>ПРН 3 Глибоко розуміти вимоги до наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення викладання філологічних дисциплін у вищій школі.</p> <p>ПРН 7 Уміти організувати викладання філологічних дисциплін відповідно до завдань і принципів сучасної вищої освіти, використовувати інноваційні форми організації навчальної діяльності студентів, діагностики, контролю та оцінки ефективності навчальної діяльності.</p> <p>ПРН 9 Уміти застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні інструменти й технології для забезпечення ефективних наукових та професійних комунікацій.</p> <p>ПРН 11 Уміти кваліфіковано відобразити результати наукових досліджень, продукувати і грамотно оформлювати різножанрові наукові тексти українського та іноземною мовою відповідно до сучасних вимог (стаття, есе, наукова лекція тощо).</p>

ПРН 12 Керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу та співробітництва; критично оцінювати власну навчальну й науково-професійну діяльність. обладнання.

Зміст дисципліни

ЗМІСТ АСПІРАНТСЬКОЇ ПРАКТИКИ

1. Ознайомлення зі структурою ЗВО: загальна кількість студентів і викладачів; кількість факультетів та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців; кількість студентів, що навчаються на конкретному факультеті; назви профільних кафедр факультету тощо.

2. Ознайомлення із планом роботи закладу та планом роботи факультету і фахової кафедри.

3. Вивчення навчального плану зі спеціальності: загальна кількість годин; кількість годин (у відсотковому відношенні), що відводиться на певні цикли дисциплін; кількість заліків й екзаменів, що їх мають скласти студенти за весь період навчання у ЗВО.

4. Відвідування й аналіз навчальних занять у закріпленій академічній групі та лекцій і практичних занять провідних викладачів профільної кафедри. Спостереження за виконанням викладачем-наставником різних видів навчальної роботи зі студентами. Підготовка розгорнутого аналізу однієї лекції та одного семінарського заняття у відповідності із запропонованими рекомендаціями.

5. Відвідування заняття, що проводять аспіранти-практиканти в інших групах з наступним обговоренням.

6. Підготовка розгорнутого конспекту 2 лекцій (1 – з історії української літератури, 1 – із сучасної української літературної мови) з методичним забезпеченням.

7. Підготовка розгорнутого конспекту 2 практичних занять (1 – з історії української літератури, 1 – із сучасної української літературної мови) з методичним забезпеченням. Після узгодження з викладачем-наставником самостійне проведення 2 практичних занять. Підготовка розгорнутого самоаналізу одного заняття.

8. Розробка завдань для самостійної роботи студентів, для поточного контролю, тестів тощо.

9. Організація позааудиторної навчальної

роботи (гуртки, консультації, семінари тощо).

10. Відвідування засідання кафедри, участь у роботі методологічного семінару.
11. Систематизація теоретичних знань для якісного виконання поставлених науково-практичних завдань дисертаційної роботи.
12. Підготовка доповідей і виступів на методологічних семінарах, наукових конференціях тощо;
13. Підготовка статті з теми дисертаційного дослідження.

Критерії оцінювання роботи студентів

Загальні вимоги до оформлення звітної документації такі: документи практики мають бути набрані на комп'ютері на білих аркушах формату А 4 (односторонньо) українською мовою. Шрифт 14 – Times New Roman. Поля: ліве – 2 см., праве – 1,5 см., зверху та знизу – 2 см. з наскрізною нумерацією сторінок. Всі аркуші повинні бути зшиті.

Для оформлення письмового звіту з аспірантської практики надається 3 дні після закінчення практики.

Основними звітними документами проходження аспірантської практики здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти є презентація наукового доробку на кафедрі та письмовий звіт з переліком видів діяльності та аналізом результатів виконаної роботи (додаток А).

Інші звітні документи, які подаються на кафедру:

1. Текст 2-х підготовлених лекцій з методичним забезпеченням. План-конспект 2-х підготовлених та проведених практичних занять.
2. Розгорнутий самоаналіз 1-го проведеного семінарського заняття.
3. Завдання, розроблені для поточного, тематичного контролю з тем, що винесені на практичні заняття, або з питань, які виносяться на самостійне опрацювання.

Додаткові бали нараховуються за підготовлену наукову статтю за результатами практики (10 балів), участь у заходах неформальної освіти, підтверджені сертифікатами (10 балів).

Загальна оцінка за аспірантську практику виставляється як сума балів за виконання усіх завдань. Захист практики відбувається на засіданні кафедри та оцінюється за 100-бальною шкалою. За результатами захисту виставляється диференційований залік, який заносять до заліково-екзаменаційної відомості і

	залікової книжки аспіранта за підписом керівника практики.
<p>Політика курсу</p>	<p>Оскільки аспіранти на певний період стають членами кафедр закладів вищої освіти, то їх діяльність регламентується правилами і нормами, встановленими адміністраціями і колективами відповідних закладів. Їх діяльність має узгоджуватися з графіком роботи вузу, вони мають дотримуватися встановлених традицій, трудової дисципліни. Стосунки аспірантів з викладачами повинні будуватися на основі поваги, такту, взаєморозуміння.</p> <p><i>Аспіранти, які виконують навчальну, навчально-методичну роботу у закладах вищої освіти подають до аспірантури довідку із місця роботи про навчальне навантаження із дисциплін, які відповідають освітньо-науковій програмі, звіт встановленого зразка та витяг із протоколу кафедри про затвердження результатів практики.</i></p> <p>Після завершення практики аспірант подає звіт у відділ аспірантури та докторантури, підписаний його науковим керівником про затвердження результатів практики.</p> <p><i>Аспіранти, які не пройшли практику або частину практики з поважних причин у запланований термін, повинні пройти її в інший час, визначений кафедрою. Аспірант, відсторонений від практики, або робота якого визнана незадовільною, вважається таким, що не виконав індивідуальний план і підлягає відрахуванню.</i></p>
<p>Інформаційне забезпечення</p>	<p>1. ДСТУ 3017:2015 “Інформація та документація. Видання. Основні види. Терміни та визначення понять”. Київ : ДП “УкрНДНЦ”, 2016. 38 с. URL : https://lib.zsmu.edu.ua/upload/intext/dstu_3017_2015.pdf</p> <p>2. Робоча програма освітнього компонента Аспірантська практика для здобувачів вищої освіти спеціальності 035 Філологія за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти. ЦДУ ім. В. Винниченка, 2024.</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p><i>Мультимедійне обладнання, презентаційні матеріали, робоча програма, силабус.</i></p> <p>Рекомендована література</p> <p>1. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 (зі змінами) № 1556-VII. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18</p>

2. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 (зі змінами) № 2145-VIII. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.
3. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 26.11.16 (зі змінами) № 848-VIII. URL:
<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/848-19/page>.
4. Базиль Л., Пустовіт В. Літературознавчі дослідження студентів-філологів : теорія і методика: навч. посібн. для студ. гуманітарн. спец-й. Луганськ, 2012. 244 с.
5. Башманівська Л. А. Словник термінів з методики викладання літератури. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. Івана Франка, 2016. 232 с
6. Жушма Т. В. Формування лідерських якостей майбутніх педагогів вищої школи у закладах вищої освіти : дис. ... д-ра філософії : спец. 011 : галузь знань 01. Харків, 2024. 250 с.
7. Клочек Г. Д. Зі студій про літературну освіту. Збірник статей та матеріалів. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2013. 192 с.
8. Куцевол О. М. Методика викладання української літератури (креативно-інноваційна стратегія): навчальний посібник. Київ : Освіта України, 2009. 464 с.
9. Лисенко Т. А. Цифровізація самостійної навчальної діяльності студентів вищої школи. *The Teaching, Learning, Medical and Psychological Support as Challenges of 21st Century: Preschool, Secondary, Extracurricular, Vocational, Higher and Postgraduate Education : 3rd International Conference, August 27–28, 2024*. No. 31es2. DOI:
<https://doi.org/10.5281/zenodo.13603546>
10. Лінгвістична підготовка майбутніх фахівців: ефективні технології навчання : монографія / Олена Семенов, Вікторія Герман, Марина Ячменик та ін. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2017. 351 с.
11. Методика викладання філологічних дисциплін у загально-освітніх та вищих навчальних закладах України. Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2019. 104 с.

- 12.Методика викладання у вищій школі : навч. посібник / В. В. Каплінський. Вінниця : ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015. 224 с.
- 13.Методика викладання у вищій школі: навчально-методичний посібник / уклад. Кірдан О. Л., Кірдан О. П., Умань: Візаві, 2021. 198 с.
- 14.Мкртічян О. та ін. Методика використання інформаційно-комунікаційних технологій під час викладання професійних дисциплін у вищій школі / О. А. Мкртічян, Л. Д. Ороновська, Н. М. Овод, Н. В. Вишнівська, І. В. Нечкалюк. *Вісник науки та освіти. Сер. Педагогіка*. 2024. № 10 (28). С. 1008–1024.
- 15.Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі:навчальний посібник. Київ : ЦУЛ, 2007. 299 с
- 16.Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.]. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 472 с.
- 17.Практикум з методики навчання мовознавчих дисциплін у вищій школі : Навч. посібник. за ред. О. Горошкіної та С. Карамана. 2015. 250 с.
- 18.Прилипко В., Сохань І., Матієвський В. Інноваційні методики у вищій освіті як відповідь на виклики війни в Україні. *Академічні візії*, (32), 2024. 12 с.
- 19.Професійна підготовка педагога в контексті європейських інтеграційних процесів: збірник наукових праць / За ред. Марії Чепіль та Ришарда Бери. Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2013. 348 с.
- 20.Риторична культура вчителя в умовах профілізації / Горошкіна О. М., Нікітіна А. В., Попова Л. О., Рудіна О. М., Порохня Л. В. Луганськ : СПД Рєзніков В.С., 2007. 56 с.
- 21.Семенов О. М. Методика викладання української мови у вищих навчальних закладах : навч. посіб. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2014. 2-ге вид., перероб. та доп. 220 с.
- 22.Сучасні технології в освіті. Ч. 1. Сучасні технології навчання : наук.-допом. бібліогр.

показч. Вип. 2 / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. Київ, 2015. 377 с.

23.Токмань Г. Методика навчання української і зарубіжної літератури: самостійна робота студента. Київ : Міленіум, 2019. 110 с.

24.Черушева Г.; Пархоменко В. Гостьова лекція як активний метод навчання сучасної вищої школи. *Стратегія розвитку України: фінансово-економічний та гуманітарний аспекти. Ч. 2.* 2024. С. 899–902.

25.Федоренко С. В., Журба К. О., Шкільна І. М. Напрями формування глобальної компетентності студентів у закладі вищої освіти. *Актуальні питання гуманітарних наук.* 2023. Вип. 70, т. 2. С. 360–366.